

Lett Advokatfirma

Adv. Jacob Christiansen

J.nr. 223080-IMO

NOTAT TIL DANVA OM INHABILITET

Udarbejdet for DANVA af Lett Advokatfirma, afdelingen for energiret, med partner, advokat Jacob Christiansen (Kolding-afdelingen) som projektansvarlig.

Lett Advokatfirma

lett@lett.dk

www.lett.dk

Kolding

Jernbanegade 31

DK-6000 Kolding

Tlf. +45 75 50 40 00

Fax +45 75 54 10 50

Århus

Vester Allé 4

DK – 8000 Århus C

Tlf. +45 86 12 86 00

Fax +45 86 12 86 56

København

Rådhuspladsen 4

DK – 1550 København V

Tlf. +45 33 77 00 00

Fax +45 33 77 00 01

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning og formål	3
2.	Gennemgang af retsgrundlaget	3
2.1	Myndighedsinhabilitet.	3
2.2	Generel inhabilitet.	4
2.3	Speciel inhabilitet.	4
2.4	Forvaltningsloven	4
2.5	Konklusioner fra rapporten om styringsmæssige relationer.	5
3.	Vurdering af de 4 hovedpunkters betydning i det konkrete forhold mellem kommunen og det udskilte vandselskab eller spildevandsselskab A/S	6
3.1	Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til den pågældendes varetagelse af sit bestyrelseshverv.....	7
3.2	Kommunalbestyrelsen udøver tilsyn eller kontrol.....	7
3.2.1	Spildevand – planlægning.	8
3.2.2	Spildevand – tilladelser.	8
3.2.3	Spildevand – tilsyn og håndhævelse.....	9
3.2.4	Vand – planlægning.....	9
3.2.5	Vand – tilladelser.....	10
3.2.6	Vand – tilsyn og håndhævelse.	10
3.3	Kommunalbestyrelsesmedlemmet er bestyrelsesformand i selskabet.	11
3.4	Indgåelse af privatretlige aftaler mellem selskabet og kommunen.....	11
4.	Særligt om personsammenfald i forhold til daglig ledelse i henholdsvis selskab og kommune	12
5.	Sammenfattende vurdering og anbefalinger.....	13

1. Indledning og formål

Formålet med dette notat er først at gengive hovedprincipperne om forvaltningsretlig inhabilitet.

Herefter gennemgås en række tilfældegrupper, hvor der kan tænkes at være en potentiel risiko for inhabilitet i forbindelse med personsammenfald mellem på den ene side medlemmer af kommunalbestyrelsen og kommunale embedsmænd og på den anden side medlemmer af kommunalt ejede selskabers bestyrelse eller direktion. Vi beskriver særligt de situationer, som er relevante for kommunale vand- og spildevandsselskaber.

Notatet behandler personsammenfald på ledelsesniveau (direktion og bestyrelse), mens der i almindelighed ikke opstår væsentlige problemer som følge af personsammenfald, når det gælder ikke-ledende medarbejdere, idet disse medarbejdere ikke træffer de beslutninger, hvor der kan blive tale om inhabilitet¹.

Afsnit 5 indeholder en sammenfatning, og vi kommer med vore anbefalinger til, hvorledes inhabilitetsproblemerne kan minimeres, bl.a. ved ansættelsen af direktionen i kommunalt ejede vand- og spildevandsselskaber.

2. Gennemgang af retsgrundlaget

2.1 Myndighedsinhabilitet.

Som begreb dækker myndighedsinhabilitet over det forhold, at kommunalbestyrelsen som sådan, som følge af en særlig interesse, konkret aktionærinteressen, bliver inhabil ved behandlingen af en konkret sag.

Myndighedsinhabilitet er ikke behandlet i forvaltningsloven, men retsstillingen bygger på uskrevne retsgrundsætninger, som disse er udviklet gennem retspraksis. Indenrigsministeriet ses ikke at have udtalt sig om myndighedsinhabilitet som følge af aktionærinteresse i et selskab, ejet fuldt ud af én kommune.²

---

¹ Såfremt der foreligger inhabilitet, er konsekvensen blot, at vedkommende ikke kan medvirke ved sagsbehandlingen i kommunen, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 3.

² Jr. Rapporten vedrørende styringsmæssige relationer mellem kommunalbestyrelser og kommunale selskaber fra december 2006, side 111.

Myndighedsinhabilitet medfører, at det må overlades til en sideordnet eller overordnet myndighed at træffe afgørelse i sagen. Henset til, at kommunalbestyrelsen har et politisk mandat, som ikke kan overføres til en anden kommune, er der generelt stor tilbageholdenhed med at antage myndighedsinhabilitet hos kommunalbestyrelsen.

Det er således vores vurdering, at der som altovervejende hovedregel ikke vil indtræde myndighedsinhabilitet som følge af kommunens aktionærinteresse i det udskilte vand- eller spildevandsselskab.

2.2 Generel inhabilitet.

Begrebet generel inhabilitet dækker over det forhold, at en person er afskåret fra at besætte et bestemt hverv.

Princippet om generel inhabilitet fremgår ikke af forvaltningsloven eller andre skrevne regler, men bygger på uskrevne retsgrundsætninger.

Retsgrundsætningen kan ses som en overbygning på reglerne om speciel inhabilitet, idet den siger, at en person ikke kan beklæde en post i forvaltningen, hvor vedkommende ofte eller i meget betydningsfulde sager vil være afskåret fra at udføre sin forvaltningsmæssige funktion på grund af speciel inhabilitet.

2.3 Speciel inhabilitet.

Speciel inhabilitet vedrører de tilfælde, hvor en person som følge af en aktuel eller potentiel interessekonflikt skal undlade at medvirke ved behandlingen af en konkret sag.

Forvaltningslovens kapitel 2 indeholder regler om speciel inhabilitet. Reglerne udtrykker i vid udstrækning almindelige retsgrundsætninger, hvorfor reglerne også i vid udstrækning vil kunne anvendes analogt udenfor forvaltningslovens anvendelsesområde.

Reglerne om speciel inhabilitet er de praktisk væsentligste af inhabilitetsreglerne.

2.4 Forvaltningsloven

Den centrale bestemmelse er forvaltningslovens § 3, der har følgende ordlyd:

§ 3. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

- 1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,
- 4) sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for en anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår, eller
- 5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Stk. 3. Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.

Reglen suppleres af de øvrige bestemmelser i forvaltningslovens kapitel 2, der indeholder en række modifikationer og procedureregler. Det er således centralt at være opmærksom på, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret vurdering, hvorved der på den ene side skal tages hensyn til ”interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen”, jf. § 3, stk. 2 og på den anden side de vanskeligheder, der er forbundet med at lade en anden træde i den pågældendes sted, jf. § 4, stk. 1.

Hertil kommer, at kommunestyrelseslovens § 14 indeholder procedureregler om inhabilitet i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af sager.

2.5 Konklusioner fra rapporten om styringsmæssige relationer.

Et af Indenrigs- og sundhedsministeren udpeget udvalg har i december 2006 afgivet en rapport vedrørende de styringsmæssige relationer mellem kommunalbesty-

relser og kommunale selskaber, hvori inhabilitetsspørgsmålet er behandlet, som et af flere emner.

Udvalget har behandlet spørgsmål om inhabilitet p.g.a. deltagelse i selskabets ledelse i relation til bestemmelserne i forvaltningslovens § 3.

Det er udvalgets konklusion, at der navnlig vil forekomme inhabilitet som følge af deltagelse i selskabets ledelse i følgende tilfældegrupper³:

- a. kommunalbestyrelsen skal tage stilling til den pågældendes varetagelse af sit bestyrelseshverv,
- b. kommunalbestyrelsen udøver tilsyn – ud over det overordnede økonomiske tilsyn med selskabet, der følger af kommunens ejerskab – eller kontrolvirksomhed i forhold til selskabet,
- c. kommunalbestyrelsesmedlemmet er bestyrelsesformand i selskabet, og der kan være tvivl om, hvorvidt den pågældende ved kommunalbestyrelsens behandling af sagen alene vil varetage saglige, offentlige interesser, og
- d. kommunalbestyrelsen og selskabet indgår privatretlige aftaler.

3. Vurdering af de 4 hovedpunkters betydning i det konkrete forhold mellem kommunen og det udskilte vandselskab eller spildevandselskab A/S

I det følgende vil det blive analyseret, om de myndighedsopgaver, som kommunen varetager på vand- og spildevandsområdet fører til, at der opstår risiko for inhabilitet, samt i øvrigt om der kan forventes at opstå habilitetsproblemer som følge af relationen mellem selskab og kommunen. Analysen vil tage udgangspunkt i de fire tilfældegrupper fra rapporten vedr. styringsmæssige relationer, som er nævnt ovenfor i afsnit 2.

I nærværende afsnit 3 behandles personsammenfald i de tilfælde, hvor en person sidder i selskabets bestyrelse og samtidig er medlem af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan generelt have delegeret for eksempel sin tilsyns- og tilladelseskompetence til et udvalg. Vores vurdering af kommunalbestyrelsesmed-

---

³ Indenrigsministeriets praksis viser, at ministeriet har statueret inhabilitet i et større omfang, end hvad udvalgets konklusion lægger op til. Vi deler udvalgets opfattelse af, at området for inhabilitet er begrænset til de tilfældegrupper, som er gengivet her.

lemmers inhabilitet nedenfor gælder i sin helhed også for spørgsmålet om inhabilitet i de udvalg⁴.

Nedenfor i afsnit 4 behandles den situation, hvor der er personsammenfald i den daglige ledelse, f.eks. hvor kommunens tekniske direktør samtidig fungerer som direktør i det udskilte vand- eller spildevandsselskab.

3.1 Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til den pågældendes varetagelse af sit bestyrelseshverv.

I tilfælde, hvor Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til forhold vedrørende et kommunalbestyrelsesmedlems handlinger eller undladelser som medlem af bestyrelsen i et selskab, vil den pågældende være inhabil efter bestemmelsen i § 3, stk. 1, nr. 1.

Det vil for eksempel være tilfældet, hvis kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om kommunen som aktionær skal rejse et erstatningskrav mod selskabets bestyrelse, eller hvis kommunalbestyrelsen skal beslutte, om der skal meddeles selskabets ledelse decharge. Disse forhold kan være relevante også i forhold til udskilte vand- og spildevandsselskaber, men der ses ikke at være særlige forhold i relation til netop vand- og spildevandsselskaber.

3.2 Kommunalbestyrelsen udøver tilsyn eller kontrol.

Hvis kommunalbestyrelsen er tillagt kontrol- eller tilsynsbeføjelser i forhold til de aktiviteter, som udøves i selskabet, kan det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem, der har været med til at udføre aktiviteten i selskabet, ikke deltage, når kommunalbestyrelsen senere skal tage stilling til spørgsmål vedrørende den tilsyns- og kontrolmyndighed, som kommunen er tillagt. I disse tilfælde vil den pågældende være inhabil i medfør af § 3, stk. 1, nr. 5⁵.

---

⁴ Det kan derfor generelt anbefales, at en kommune ikke har delegeret kompetencen til et udvalg (for eksempel Teknik- og Forsyningsudvalget), hvis medlemmerne af udvalget samtidig er udpeget som bestyrelsesmedlemmer i vand- eller spildevandsselskabet.

⁵ I Rapport fra udvalget vedrørende de styringsmæssige relationer i forholdet mellem kommunalbestyrelser og kommunale selskaber, side 102, anføres det, at hjemlen i disse tilfælde er FVL § 3, stk. 1, nr. 4. Dette er efter vores vurdering ikke korrekt, idet kommunalt ejede aktieselskaber ikke har karakter af offentlig myndigheder, hvorfor forholdet ikke er omfattet af bestemmelsens ordlyd, men i stedet må henføres til opsamlingsbestemmelsen i nr. 5.

I relation til denne tilfældegruppe er det relevant at se på, hvilke myndighedsbeføjelser kommunalbestyrelsen har på vand- og spildevandsområdet, idet det er ved udøvelsen af disse opgaver, at det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem, der samtidig er medlem af det udskilte vand- eller spildevandsselskabs bestyrelse, kan blive inhabil.

Overordnet set kan myndighedsopgaverne opdeles i henholdsvis planlægning, tilladelser og tilsyn. Da reglerne er forskellige på vand- og spildevandsområdet, vil områderne i det følgende blive behandlet hver for sig.

3.2.1 Spildevand – planlægning.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for bortskaffelse af spildevand.

Det er vores vurdering, at planlægningen har en sådan generel karakter, at der i almindelighed ikke vil være en sådan interesse modsætning mellem kommunen og selskabet, at der vil foreligge inhabilitet for kommunalbestyrelsesmedlemmer, der samtidig sidder i selskabets bestyrelse.

Der vil dog i alle tilfælde skulle foretages en konkret vurdering af de involverede interesser, idet elementer i den kommunale spildevandsplan kan tænkes at have særlig betydning for netop spildevandsselskabet⁶.

3.2.2 Spildevand – tilladelser.

I medfør af miljøbeskyttelseslovens § 28 har kommunalbestyrelsen hjemmel til at udstede udledningstilladelser.

Da udledningstilladelsen og de heri indeholdte vilkår i sagens natur er af væsentlig betydning for spildevandsselskabet, og der eksisterer en interesse modsætning mellem selskabet og kommunen er det vores vurdering, at et kommunalbestyrelsesmedlem, der sidder i spildevandsselskabets bestyrelse, i almindelighed vil være inhabil i forbindelse med sagens behandling i kommunalbestyrelsen.

---

⁶ Se i den forbindelse Indenrigsministeriets udtalelse af 20. juli 1998 (j.nr. 1997/1220/060-6) vedrørende Billund Lufthavn, hvor ministeriet fandt, at Billund Lufthavn A/S havde en særlig interesse i et regionplantillæg, hvorfor de medlemmer af Vejle Amts regionplan-gruppe, der samtidig var bestyrelsesmedlemmer i Billund Lufthavn A/S, efter ministeriets opfattelse var inhabile i forbindelse med Regionplanudvalgets behandling af sagen.

Ligeledes indeholder miljøbeskyttelsens § 19 hjemmel for kommunalbestyrelsen til at udstede tilladelse til nedgravning, udledning eller oplægning af miljøfarlige stoffer. Da der ved spildevandsselskabets ansøgning herom vil være en interessemodsatning mellem selskabet og kommunen, vil der normalt foreligge inhabilitet i disse tilfælde.

3.2.3 Spildevand – tilsyn og håndhævelse.

På spildevandsområdet er tilsynet med de kommunale spildevandsudledninger et anliggende for ministeren, jf. miljøbeskyttelseslovens § 66, stk. 4, hvorfor der ikke består en potentiel modsætning mellem selskabet og kommunalbestyrelsen på dette område.

3.2.4 Vand – planlægning.

På vandforsyningsområdet er planlægningsopgaverne i øjeblikket, som en følge af kommunalreformen og gennemførelsen af vandrammedirektivet, reguleret af et kompliceret samspil mellem vandforsyningsloven, eksisterende regionplaner og miljømålsloven. Retsstillingen er yderligere kompliceret ved at de ændrede regler er vedtaget, men endnu er der ikke gennemført vandplaner efter de nye bestemmelser.

Fremadrettet varetages den overordnede vandplanlægning på ministerielt niveau, hvorfor der ikke opstår risiko for inhabilitet vedrørende den overordnede planlægning. Dog skal kommunalbestyrelsen i medfør af miljømålslovens § 31a fremadrettet udarbejde handlingsplaner til sikring af vandplanens gennemførelse, ligesom kommunalbestyrelsen i medfør af vandforsyningslovens §§ 13 – 13d skal udarbejde indsatsplaner.

Ved vurderingen af den konkrete interessemodsatning mellem selskabet og kommunen i forbindelse med kommunens udarbejdelse og vedtagelse af de nævnte planer, må det indgå som et tungtvejende moment, at planerne er af generel karakter og ikke decideret vedrører det udskilte vandselskab, hvorfor der efter vores vurdering ikke i almindelighed kan antages at foreligge inhabilitet for de kommunalbestyrelsesmedlemmer, som samtidig sidder i selskabets bestyrelse.

Det skal dog tilføjes, at der kan forekomme en interessemodsatning mellem selskabet og kommunen i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af handlings- og indsatsplan, som gør, at vedkommende vil være inhabil, men at dette afhænger af en vurdering af de konkrete forhold.

Det afgørende er således, om selskabet har en særlig interesse i den pågældende plan. En særlig interesse kan foreligge, hvis planen udelukkende eller helt overvejende vedrører det udskilte vandselskab.

3.2.5 Vand – tilladelser.

Det følger af vandforsyningslovens § 20, at det er kommunalbestyrelsen, der meddeler vandindvindingstilladelse.

I lighed med det der er anført i afsnit 3.2.2 vedrørende spildevandstilladelser, må et kommunalbestyrelsesmedlem, der er medlem af et vandselskabs bestyrelse, antages at være inhabil, når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til en vandindvindingstilladelse til selskabet.

3.2.6 Vand – tilsyn og håndhævelse.

I medfør af vandforsyningsloven er kommunalbestyrelsen tilsynsmyndighed både med hensyn til indretning og drift af vandforsyningsanlæg (§ 57), indvundne vandmængder (§ 58) og med hensyn til vandkvaliteten (§ 60).

Det forekommer umiddelbart nærliggende, at et kommunalbestyrelsesmedlem, der sidder i bestyrelsen for det udskilte vandselskab, ikke skal kunne deltage i kommunalbestyrelsens tilsyn med vandforsyningen.

I den forbindelse skal det dog tages i betragtning, at kommunalbestyrelsen før udskillelsen af vandforsyningen, også var tilsynsmyndighed for vandforsyningen, som da var placeret i kommunen. Hertil kommer, at kommunalbestyrelsen i medfør af vandforsyningslovens § 63 er pålagt en indberetningspligt til Miljøministeren, og at der i bekg. nr. 1664/2006 er fastsat så detaljerede krav til tilsynet med vandforsyningerne, at kommunalbestyrelsens valgfrihed med hensyn til tilrettelæggelse af tilsynet reelt er ikke-eksisterende.

Lovgivningen indebærer således, at kommunalbestyrelsen skal være tilsynsmyndighed også for de kommunale vandforsyninger, hvorfor det bliver relevant at overveje, om selve det forhold, at vandforsyningen nu er udskilt i et særskilt selskab, fører til en anden vurdering af kommunalbestyrelsesmedlemmernes habilitet. Til støtte herfor kan det anføres, at der nu er tale om en selvstændig juridisk person, som potentielt kan pådrage sig et selvstændigt ansvar.

Det er vores vurdering, at det nævnte forhold ikke i sig selv fører til, at der efter de gældende regler generelt må statueres inhabilitet i forbindelse med kommunalbestyrelsens varetagelse af tilsynsopgaver, men at den retlige adskillelse kan indgå i vurderingen som et moment, der konkret kan tale for at statuere inhabilitet.

På baggrund af ovenstående er det vores vurdering, at et kommunalbestyrelsesmedlem, der samtidig er medlem af bestyrelsen i et udskilt vandselskab, i almindelighed ikke vil være inhabil i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af spørgsmål vedrørende kommunalbestyrelsens tilsynsopgave efter de nu gældende regler.

3.3 Kommunalbestyrelsesmedlemmet er bestyrelsesformand i selskabet.

Den nævnte tilfældegruppe er medtaget i Udvalgets konklusion, uanset at forholdet ikke er behandlet indgående i rapporten. Forholdet synes direkte overført fra Finansministeriets rapport ”Statslige Aktieselskaber – tilsyn, ansvar og styring” fra september 2003, som der også henvises til.

Det er vores vurdering, at sondringen mellem, om det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem er formand for bestyrelsen eller blot menigt medlem heraf, i visse tilfælde kan få nogen betydning, men at det forekommer noget vidtgående at behandle bestyrelsesformænd som et særligt punkt. Efter vores vurdering vil bestyrelsesformanden som udgangspunkt skulle vurderes efter ganske de samme retningslinier, som gælder for øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Mulige undtagelser kan tænkes, hvis vedkommende i sin egenskab af bestyrelsesformand offentligt har tilkendegivet et syn på en given sag, som gør det betænkeligt, at vedkommende efterfølgende skal behandle sagen i sin egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem, idet der ”så kan være tvivl om, hvorvidt den pågældende ved behandling af sagen alene vil varetage saglige, offentlige interesser.”

3.4 Indgåelse af privatretlige aftaler mellem selskabet og kommunen.

Indgåelse af privatretlige aftaler mellem kommunen og selskabet er et centralt område, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem, der samtidig er bestyrelsesmedlem i selskabet, kan blive inhabil, idet der er et tydeligt modsætningsforhold mellem kommunens og selskabets interesse i sagen.

Dette vil gælde i relation til samtlige aftaler mellem kommunen og selskabet, herunder blandt andet ydelsesudvekslingsaftaler mellem selskabet og kommunens

administration, men også aftaler mellem selskabet og kommunens varmforsyning eller park- og vejafdeling vedrørende f.eks. samgravning.

Til det ovenfor anførte skal det dog bemærkes, at det i praksis vil være begrænset, hvor ofte der reelt vil indtræde inhabilitet i de nævnte tilfælde, idet en række aftaler af den nævnte art ikke vil være et anliggende for hverken kommunalbestyrelsen eller selskabets bestyrelse, idet aftaleindgåelsen vil høre under den daglige drift.

4. Særligt om personsammenfald i forhold til daglig ledelse i henholdsvis selskab og kommune

I modsætning til det foregående afsnit, hvor den situation, at der er et personsammenfald mellem kommunalbestyrelsen og selskabets bestyrelse, er behandlet, behandles her den situation, at der er personsammenfald mellem den daglige ledelse i henholdsvis selskabet og kommunen. Det vil i praksis sige den situation, at kommunens forsyningschef eller tekniske direktør udlånes og dermed samtidig fungerer som direktør i det udskilte selskab.

Som udgangspunkt er vurderingen af inhabilitet den samme som ovenfor, dog således at der naturligvis skal tages højde for, at den pågældende har en langt mere aktiv rolle både i selskabet og i kommunen.

Inhabilitet vil således indtræde i forbindelse med en lang række ”dagligdagsaftaler” mellem selskabet og kommunens park- og vej eller varmforsyning, som ikke bliver et problem ovenfor, fordi aftalerne, som en del af den daglige drift, ikke behandles i hverken selskabets bestyrelse eller kommunalbestyrelsen.

Ligeledes vil inhabilitet ofte indtræde i forbindelse med bl.a. udøvelse af kontrol- eller tilsynsopgaver, idet den tekniske direktør vil være overordnet ansvarlig i kommunen for den daglige udførelse af disse opgaver i kommunen.

Det er således vores vurdering, at inhabilitet vil optræde langt hyppigere, når der er tale om personsammenfald i den daglige ledelse, end når dette personsammenfald sker på bestyrelsesniveau.

Hertil kommer, at konsekvensen af inhabilitet, nemlig at den pågældende ikke kan behandle sagen, medfører større problemer, når den forekommer i den daglige ledelse, end hvis den indtræder hos et medlem af et kollegialt organ som en kommunalbestyrelse, der er beslutningsdygtig uanset inhabilitet hos medlemmet. I tilfælde af inhabilitet hos en ansat i den kommunale forvaltning, f.eks. en teknisk

direktør, må sagen afgøres af en kollega, uanset at det i visse tilfælde kan være vanskeligt at finde en kollega, som har samme indsigt i det område, som sagen vedrører.

5. Sammenfattende vurdering og anbefalinger

Vi vurderer i notatet, at et personsammenfald mellem ledelsen i selskabet og kommunen kan føre til inhabilitet særligt i forbindelse med kommunens meddelelse af tilladelser til det udskilte vand- og spildevandsselskab, samt i forbindelse med indgåelsen af privatretlige aftaler mellem selskabet og kommunen. Der henvises til afsnit 3 for en detaljeret gennemgang.

Det vurderes endvidere, at inhabilitet oftest vil indtræde, når der er personsammenfald i den daglige ledelse, henholdsvis i selskab og kommune.

På baggrund af gennemgangen er det generelt vores anbefaling, at der ved ansættelse af direktionen i et kommunalt ejet vandselskab A/S eller spildevandsselskab A/S vælges en person, som ikke samtidig har et ansættelsesforhold i den kommunale forvaltning, hvor vedkommende hyppigt behandler sager, som har relationer til vand- eller spildevandsselskabet.

Vi vil her også henvise til, at et af hovedpunkterne i den politiske aftale af 1. februar 2007 vedrørende vandsektoren er, at der skal ske en klarere adskillelse af myndighed og drift. Det er derfor heller ikke udelukket, at det udkast til lovforslag om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som forventes sendt i høring i december 2007, vil blive fulgt op af forskrifter i bekendtgørelses- eller vejledningsform, som skal sikre den formelle adskillelse gennemført også på personniveau.⁷

For så vidt angår personsammenfald på bestyrelsesniveau, er det ikke vores vurdering, at inhabiliteten vil have et omfang, som gør, at det generelt må frarådes, at kommunalbestyrelsesmedlemmer vælges som bestyrelsesmedlemmer.

Det er dog vores anbefaling, at en kommunalbestyrelse ikke delegerer for eksempel tilsyns- eller tilladelseskompetence indenfor vand- eller spildevandsområdet

---

⁷ Ved gennemførelsen af elreformen ved lov nr. 375 af 2. juni 1999 blev der til sammenligning udstedt bl.a. en vejledning fra oktober 1999, som definerede, at de forskellige kollektive elforsyningselskaber skulle have ansat som minimum det personale, der kunne træffe de overordnede beslutninger vedrørende den daglige ledelse og drift. (Hvorimod personalet altså ikke kunne lejes hos andre juridiske enheder).

til et udvalg, hvis det samme udvalgs medlemmer er valgt til bestyrelsen i det udskilte vand- eller spildevandsselskab.

Med hensyn til fortolkning af reglerne i det daglige, når tvivlsituationer opstår, vil vi henviser til den anbefaling, som fremgår af rapporten ”Statslige Aktieselskaber – tilsyn, ansvar og styring”, 2003, på side 48, hvorefter embedsmænd, som er udpeget til et selskabs bestyrelse, ikke bør medvirke i myndighedens behandling af sager af betydning for det pågældende selskab, uanset at der retligt set ikke foreligger inhabilitet. Anbefalingen er relevant også for kommunalt ejede aktieselskaber.

Anbefalingen er udtryk for, at der af hensyn til at bevare tilliden til den offentlige forvaltning kan være grund til at operere med et forsigtighedsprincip ved administrationen af inhabilitetsreglerne.

Kolding, den 16. november 2007

Jacob Christiansen

Kenni Foldager